Нашы юбіляры

ДАВИД БОРИСОВИЧ МЕЛЬЦЕР

16 февраля 2015 г. исполнилось 90 лет со дня рождения доктора исторических наук, профессора Давида Борисовича Мельцера. Д. Б. Мельцер родился в небольшом белорусском городе на реке Припяти – Мозыре, который в то время имел статус центра Мозырского района и Мозырского округа. В 1930 г. семья переехала в Минск.

Жизненный путь юбиляра делится на два периода: советский и американский. Рубежная точка между этими периодами – выезд на постоянное место жительства в США в августе 1992 г.

В первом периоде основное место занимает Белорусский государственный университет. В БГУ фронтовик Д. Б. Мельцер поступил в 1943 г. Здесь он прошел путь от студента до профессора. Профессор БГУ Давид Борисович Мельцер отличался по многим позициям.

Он опубликовал 10 книг, свыше 200 статей по истории международных отношений и истории Болгарии. Ученый вошел в число ведущих болгаристов СССР. Осуществленная профессором системная реконструкция советско-болгарских отношений межвоенного периода была высоко оценена специалистами из многих стран. Откликнулось и правительство Болгарии. Советский ученый был отмечен престижной наградой этой страны – орденом «Кирилл и Мефодий» I степени.

Давид Борисович запомнился многим поколениям студентов отличным преподаванием курса «История южных и западных славян», интересных спецкурсов по кафедре истории БССР. Эти спецкурсы представляли собой апробацию научных изысканий профессора.

Ученый и педагог весьма успешно руководил написанием дипломных, курсовых работ, научными изысканиями студенческой молодежи.

Кроме того, юбиляр создал собственную научную школу, представленную 2 докторами и 11 кандидатами наук. Ученики Давида Борисовича внесли важный вклад в развитие исторической науки. Ими опубликованы серьезные работы в области исторической славистики, исторической германистики. Профессор принимал также деятельное участие в судьбе многих шедших в науку молодых людей, не будучи их научным руководителем. Об этом свидетельствовали членство в совете по защите кандидатских диссертаций, экспертиза и оппонирование диссертаций.

Д. Б. Мельцер образцово справлялся с обязанностями заместителя декана исторического факультета по научной работе, члена совета исторического факультета.

Он активно пропагандировал исторические знания в электронных и печатных СМИ.

Этот уникальный человек целенаправленно занимался вовлечением своей альма-матер в народную дипломатию на болгарском направлении.

Д. Б. Мельцер награжден Почетной грамотой и Грамотой Верховного Совета БССР, почетными грамотами Минского обкома КПБ, ЦК ВЛКСМ, ЦК ЛКСМБ, Министерства высшего и среднего образования СССР и БССР, нагрудным знаком Минвуза СССР «За отличные успехи в работе», шестью советскими медалями, среди которых медаль «60 лет Победы в Великой Отечественной войне 1941–1945 гг.», медаль Жукова, медалью «100 лет со дня рождения Георгия Димитрова», Золотым знаком и почетной грамотой Всенародного комитета болгаро-советской дружбы.

В американский период многое в жизни юбиляра поменялось. В научных исследованиях акцент был сделан на гебраистику. С освоением соответ-

ствующего исследовательского поля связаны выход 3 книг, написание свыше 100 статей. Это поле включает трагедию и героизм евреев Беларуси в годы Второй мировой войны, историю генетически связанного с белорусской землей сегмента еврейской диаспоры в США. Давид Борисович без малого два десятилетия работал политическим обозревателем на телеканале RTN. Ученый и педагог отлично зарекомендовал себя в качестве вице-президента Белорусского землячества восточноевропейских евреев, члена правления нью-йоркского отделения Американской ассоциации евреев из бывшего Советского Союза.

Д. Б. Мельцер встретил юбилей, имея прочный тыл. В 2015 г. у него два юбилея: 90 лет со дня рождения и 60 лет совместной жизни с Анной Яковлевной Ритенбанд.

Давид Борисович Мельцер – Человек с большой буквы. Он является образцом высокого профессионализма, беззаветного служения людям, подлинного гуманизма, нравственной чистоты.

Сердечно поздравляем Давида Борисовича с юбилеем и желаем ему здоровья, благополучия и новых творческих свершений.

М. В. Стрелец,
доктор исторических наук,
профессор кафедры социально-политических
и исторических наук машиностроительного факультета
Брестского государственного технического университета

ТАІСІЯ ІВАНАЎНА ДОЎНАР

Адзначыла юбілейную дату доктар юрыдычных навук, прафесар кафедры тэорыі і гісторыі дзяржавы і права юрыдычнага факультэта Таісія Іванаўна Доўнар.

Т. І. Доўнар нарадзілася 15 кастрычніка 1944 г. у вёсцы Шацк Пухавіцкага раёна ў партызанскай сям'і. Пасля заканчэння Шацкай сярэдняй школы з 1962 па 1964 г. вучылася ў медыцынскім вучылішчы № 1 г. Мінска, працавала на фельчарскіх пасадах у розных медыцынскіх установах. З 1968 па 1973 г. атрымала вышэйшую адукацыю на дзённым аддзяленні юрыдычнага факультэта Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта, з якім потым будзе звязана ўсё яе далейшае жыццё.

Падчас вучобы ў жыцці Таісіі Іванаўны адбылася лёсавызначальная сустрэча з загадчыкам кафедры гісторыі дзяржавы і права (потым – прафесарам кафедры тэорыі і гісторыі дзяржавы і права) І. А. Юхо, які прывіў любоў да гісторыі роднай Бацькаўшчыны. Маладая выпускніца звязвае сваю будучыню з юрыдычным факультэтам і ў 1976 г. становіцца выкладчыкам кафедры тэорыі і гісторыі дзяржавы і права.

Т. І. Доўнар у 1986 г. паспяхова абараняе кандыдацкую дысертацыю на тэму «Пераемнасць у канстытуцыйным будаўніцтве Беларускай ССР» (навуковы кіраўнік – прафесар І. А. Юхо), а ў 1988 г. атрымлівае вучонае званне «дацэнт».

Таісія Іванаўна была адным з найбольш актыўных дзеячаў у рэалізацыі даўняй мары І. А. Юхо па падрыхтоўцы юбілейнага выдання Статута Вялікага княства Літоўскага, Рускага і Жамойцкага 1588 г. (1989), што заклала асновы будучай доктарскай дысертацыі. Выданне Статута 1588 г. фактычна заклала асновы сучасных даследаванняў у галіне гісторыі айчыннай дзяржаўнасці і права. Далейшыя даследаванні ў рэчышчы сярэднявечнага беларускага права дазволілі Таісіі Іванаўне ў 1997 г. паспяхова абараніць доктарскую дысертацыю на тэму «Развіццё агульназемскага права Беларусі ў XV–XVI стагоддзях» (навуковы кансультант – прафесар І. А. Юхо), а таксама атрымаць у 2000 г. вучонае званне «прафесар».

Т. І. Доўнар – аўтар шматлікіх твораў, артыкулаў, манаграфій і падручнікаў, яна актыўна ўдзельнічала ў публікацыі крыніц права (напрыклад, Статут 1566 г.) і энцыклапедычных выданняў («Юрыдычны энцыклапедычны слоўнік» (1992), «Мысліцелі і асветнікі Беларусі: Энцыклапедычны даведнік» (1995), «Энцыклапедыя гісторыі Беларусі» (т. 1–6, 1993–2003) і інш.).

Школа прафесара Т. І. Доўнар шырокавядомая ў Беларусі, пад яе кіраўніцтвам абаронена 6 кандыдацкіх дысертацый. Практычна ўсе аспіранты і саіскальнікі юрыдычнага факультэта кансультуюцца з ёй па праблемах гістарычнага развіцця асноўных галін і інстытутаў нацыянальнага права.

З 1998 г. Т. І. Доўнар актыўна працуе ў складзе спецыялізаваных саветаў па абароне доктарскіх дысертацый, у тым ліку і на пасадзе намесніка старшыні.

Прафесар таксама выконвае абавязкі сакратара савета факультэта, з'яўляецца членам рэдакцыйных калегій шэрагу навуковых часопісаў, удзельнікам шматлікіх канферэнцый і круглых сталоў, кіраўніком навуковага гуртка.

Заслугі Т. І. Доўнар прызнаны дзяржаўнымі органамі. Яна ўзнагароджана нагрудным знакам «Выдатнік адукацыі Рэспублікі Беларусь», Граматай Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь. Юрыдычная супольнасць прысудзіла